

15 Φεβρουαρίου 2018

Λόγος Κατηχητήριος επί τη ενάρξει της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής (Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως και Νέας Ρώμης κ.κ. Βαρθολομαίος)

/ [Πεμπτούσία](#)

ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΗΡΙΟΣ
ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ
+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,
ΧΑΡΙΣ ΕΙΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,

ΠΑΡ' ΗΜΩΝ ΔΕ ΕΥΧΗ, ΕΥΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΡΗΣΙΣ

Ύμνον ευχαριστίας αναπέμπομεν εις τον εν Τριάδι Θεόν, τον αξιώσαντα ημάς να φθάσωμεν και πάλιν εις την Αγίαν και Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, διά να αγωνισθώμεν τον καλόν αγώνα της ασκήσεως, διά να στραφώμεν εις το «εν, ου εστι χρεία» (πρβλ. Λουκ. ι', 42).

Μέσα εις ένα αντιασκητικόν κόσμον, ενώπιον του συγχρόνου αποαγιασμού της ζωής και της κυριαρχίας ατομοκεντρικών και ευδαιμονιστικών προτύπων, η Ορθόδοξος Εκκλησία επιμένει εις την τεσσαρακονθήμερον περίοδον πνευματικών αγώνων και «πανσέπτου εγκρατείας» διά τα τέκνα αυτής, ως προετοιμασίας διά την Αγίαν και Μεγάλην Εβδομάδα, τα Πάθη και τον Σταυρόν του Χριστού, διά να καταστώμεν θεωροί και κοινωνοί της ενδόξου Αναστάσεως Αυτού.

Κατά την Μεγάλην Τεσσαρακοστήν καλούμεθα να βιώσωμεν βαθύτερα την δημιουργικήν και σωστικήν Οικονομίαν του Τριαδικού Θεού και να μετάσχωμεν εναργέστερα εις την εσχατολογικήν αναφοράν, κατεύθυνσιν και ορμήν της εκκλησιαστικής και πνευματικής ζωής. Συνειδητοποιούμεν το τραγικόν αδιέξοδον της αυτοσωτηρικής υπηγορίας του Φαρισαίου, της σκληροκαρδίας του πρεσβυτέρου υιού της παραβολής του Ασώτου, της αναλγήτου αδιαφορίας διά την

πείναν, την δίψαν, την γυμνότητα, την ασθένειαν, την εγκατάλειψιν του συνανθρώπου, συμφώνως προς την ευαγγελικήν διήγησιν περί της μελλούσης κρίσεως. Προτρεπόμεθα να μιμηθώμεν την μετάνοιαν και την ταπείνωσιν του τελώνου, την επιστροφήν του ασώτου υιού εις τον οίκον του Πατρός και την εμπιστοσύνην εις την Χάριν Του, τους ποιούντας το έλεος προς τους ενδεείς, την ζωήν της προσευχής του Γρηγορίου του Παλαμά, την άσκησιν του Ιωάννου του Σιναΐτου και της Μαρίας της Αιγυπτίας, και ενισχυόμενοι διά της προσκυνήσεως των ιερών εικόνων και του τιμίου Σταυρού, να φθάσωμεν εις προσωπικήν συνάντησιν με τον αναστάντα εκ τάφου ζωοδότην Χριστόν.

Κατά την ευλογημένην αυτήν περίοδον αποκαλύπτεται με ιδιαίτεράν έμφασιν ο κοινοτικός και κοινωνικός χαρακτήρ της πνευματικής ζωής. Δεν είμεθα μόνοι, δεν ιστάμεθα μόνοι ενώπιον του Θεού. Δεν είμεθα άθροισμα ατόμων, αλλά κοινωνία προσώπων, διά τα οποία «είναι» σημαίνει «συν-είναι». Η άσκησις δεν είναι ατομικόν, αλλά εκκλησιαστικόν γεγονός και κατόρθωμα, μετοχή του πιστού εις το μυστήριον και τα μυστήρια της Εκκλησίας, αγών κατά της φιλαυτίας, άσκησις της φιλανθρωπίας, ευχαριστιακή χρήσις της δημιουργίας, συμβολή εις την μεταμόρφωσιν του κόσμου. Είναι κοινή ελευθερία, κοινή αρετή, κοινόν αγαθόν, κοινή υπακοή εις τον κανόνα της Εκκλησίας. Δεν νηστεύομεν όπως ατομικώς επιθυμούμεν, αλλά όπως ορίζει η Εκκλησία. Η ασκητική μας προσπάθεια λειτουργείται εν τω πλαισίω των σχέσεών μας με τα άλλα μέλη του εκκλησιαστικού σώματος, ως μετοχή εις τα γεγονότα και τα δρώμενα, τα οποία συγκροτούν την Εκκλησίαν ως κοινότητα ζωής, ως «αληθεύειν εν αγάπη» (πρβλ. Εφεσ. δ', 15). Η ορθόδοξος πνευματικότητα είναι αρρήκτως συνδεδεμένη με την μετοχήν εις την όλην λειτουργίαν της ζωής της Εκκλησίας, η οποία κορυφούται εις την Θείαν Ευχαριστίαν, είναι ευσέβεια εκκλησιοτραφής και εκκλησιοδιάστατος.

Το στάδιον της Μεγάλης Τεσσαρακοστής δεν είναι περίοδος θρησκευογενών ψυχικών εξάρσεων και επιφανειακών συγκινήσεων. Η πνευματικότης, εξ επόψεως Ορθοδόξου, δεν σημαίνει στροφήν προς το πνεύμα και την ψυχήν, η οποία τρέφεται από μίαν δυσιστικήν υποτίμησιν της ύλης και του σώματος. Πνευματικότης είναι ο διαποτισμός ολοκλήρου της υπάρξεώς μας, του πνεύματος, του νοός και της βουλήσεως, της ψυχής και του σώματός μας, ολοκλήρου της ζωής μας, από το Άγιον Πνεύμα, το οποίον είναι πνεύμα κοινωνίας. Πνευματικότης σημαίνει, κατά ταύτα, εκκλησιαστικοποίησιν της ζωής μας, ζωήν εμπνεομένην και κατευθυνομένην από τον Παράκλητον, πραγματικήν πνευματοφορίαν, η οποία προϋποθέτει την ιδικήν μας ελευθέραν συνεργίαν, την μετοχήν εις την μυστηριακήν ζωήν της Εκκλησίας και ένθεον βιοτήν.

Τιμιώτατοι αδελφοί και τέκνα εν Κυρίω αγαπητά,

Δεν υπάρχει γνησία και ταυτοχρόνως άκαρπος πνευματικότητας. Ο αγαπών αληθώς τον Θεόν, αγαπά και τον πλησίον και τον μακράν, και ολόκληρον την κτίσιν. Αυτή η «ουδέποτε εκπίπτουσα» (πρβλ. Α΄ Κορ. ιγ΄, 8) θυσιαστική αγάπη είναι ευχαριστιακή πράξις, πλήρωμα ζωής ενταύθα, πρόγευσις και αλήθεια των εσχάτων. Η Ορθόδοξος ημών πίστις είναι πηγή ανεξαντλήτου δυναμισμού, ικανώσεως προς αγώνας πνευματικούς, φιλόθεον και φιλόανθρωπον δράσιν, δαφιλή καρποφορίαν εν τω κόσμω επ΄ αγαθώ. Πίστις και αγάπη αποτελούν εν τη Εκκλησία ενιαίαν και αδιάσπαστον εμπειρίαν ζωής. Η εν τη αγιοπνευματική κοινωνία της Εκκλησίας βίωσις της ασκήσεως, της νηστείας και της φιλανθρωπίας αποτελεί φραγμόν εις την θρησκευοποίησην και την μετατροπήν της εκκλησιογενούς ευσεβείας εις άγονον εσωστρέφειαν και εις ατομικόν επίτευγμα.

Το Πνεύμα του Θεού πνέει αδιαλείπτως εν τη Εκκλησία, ο Θεός είναι αεί «μεθ΄ ημών» - μαζί μας. Κατά τας αγίας ημέρας της Μεγάλης Τεσσαρακοστής καλούμεθα να εντείνωμεν τον ασκητικόν αγώνα κατά του εγωτικού φρονήματος, «τη προσευχή προσκαρτερούμεντες» (Ρωμ. ιβ΄, 12), «εν ταπεινοφροσύνη διάγοντες και ποιούντες έλεος» (Αββάς Πομήν), ζώντες φιλοκαλικώς και οικτιρμόνως, συγχωρούντες αλλήλους και ασκούντες την εις αλλήλους αγάπην, δοξολογούντες τον αγαθοδότην Θεόν και ευχαριστούντες διά τας πλουσίας Αυτού δωρεάς. «Ιδού νυν καιρός ευπρόσδεκτος, ιδού νυν ημέρα σωτηρίας» (Β΄ Κορ. στ΄, 2).

Επί δε τούτοις, επικαλούμενοι την άνωθεν ενίσχυσιν διά να υποδεχθώμεν άπαντες, πόθω ζέοντι και ευφροσύνως, την Αγίαν και Μεγάλην Τεσσαρακοστήν και ευχόμενοι «εύδρομον το της νηστείας στάδιον», απονέμομεν εις τους τιμιωτάτους εν Χριστώ αδελφούς και τα ανά την οικουμένην προσφιλή τέκνα της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας την Πατριαρχικήν ημών ευλογίαν.

Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή ,βιη΄
† Ο Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος προς Θεόν ευχέτης πάντων υμών